

“Gebruiksgemak en snel oplossen van Crown MH is een voordeel voor mij”

Leon Wisse uit Kamperland is een zeer ervaren praktijkdeskundige als het gaat om de toepassing van de kiemregulator maleïne hydrazide (MH) in consumptie-aardappelen en zaaiuien. Als gewasverzorger bij de Coöperatieve Sproeivereniging Noord-Beveland en loongasser is hij blij dat MH inmiddels in vloeibare vorm beschikbaar is: “Nu weet ik zeker dat door het snelle en gemakkelijke oplossen de menging in de tank optimaal is voordat ik begin met spuiten.”

“Het is altijd goed opletten met het weer en het gewasstadium wanneer je Crown MH gaat spuiten, zowel in aardappelen als in uien”, heeft Wisse geleerd. “Bij beide gewassen gaat het erom dat je het middel toepast bij groeizaam weer en bij een niet al te hoge temperatuur. Percelen die een Crown MH behandeling nodig hebben plan ik altijd in voor de avonduren. In aardappelen is het van belang dat het loof nog vitaal is. Echter een geel blaadje als teken van de beginnende afrijping is geen enkel probleem. Daarbij is het van essentieel belang om te letten op de tijdsduur vanaf het spuiten tot het moment van loofdoding. Die hoort drie tot vijf weken te zijn. Dit om de Crown MH voldoende tijd te geven om volledig naar de knollen te bewegen. Eerder spuiten dan vijf weken voor de geplande loofdoding geeft meer kans op gewasremming”, weet de praktijkman. “Bij uien is het optimale spuittijdstip het moment waarop het gewas echt begint te strijken”, is de ervaring van Wisse. “Als je de genoemde criteria opvolgt, dan heb je het meeste profijt van de behandeling”, meent Wisse. Hij is blij dat vloeibare Crown MH beschikbaar is. “Voorheen werkten we met de spuitkorrel, dat lastiger

“Niet alleen het gebruiksgemak met de vloeibare Crown MH, maar ook het snel en gemakkelijk oplossen in de tank is een voordeel voor mij”, legt Leon Wisse uit.

te doseren is. Niet alleen het toedieningsgemak met de vloeibare Crown MH, maar ook het snel en gemakkelijk oplossen in de tank is een voordeel voor mij.”

Later gassen

Wisse ziet als loongasser in aardappelen ook heel veel product in de schuur. “Vaak hoef je een met Crown MH behandelde partij pas na de jaarwisseling voor het eerst te gassen met Gro-Stop Fog. Het moment voor de eerste gasbeurt hangt sterk af van de conditie en kiemlust van de partij en het ras. Veelal is het niet nodig om bij het zien en voelen van de eerste witte puntjes gelijk met gassen te starten. Je kunt beter eerst

nagaan of de kieming in de hele cel gelijk is. Dat doe je door op de hoop gaten op verschillende plaatsen tot 50 centimeter diep te graven. Zie je overal in de partij beginnende kiemen, dan is het tijd om de eerste gasbeurt te geven. Wat Wisse van de telers meekrijgt, is dat ze ook positief zijn over het geringe gewichtsverlies van aardappelen die met Crown MH behandeld zijn. “Ik heb een klant die twee cellen naast elkaar op gelijke hoogte heeft gevuld bij het inschuren. De ene cel is behandeld met Crown MH en de andere niet. In de maand maart was het hoogteverschil maar liefst 30 centimeter in het voordeel van de met Crown MH behandelde partij.” Een prachtig resultaat! 🏰

Probleemloos lang bewaren met Crown MH

Akkerbouwer Wim van der Moere uit Kamperland is bijzonder tevreden over de werking van Crown MH, zowel in zijn zaaiuien, maar zeker ook in de fritesaardappelen die hij teelt en opslaat. Zowel de Agria's als de Innovators blijven na een Crown MH behandeling probleemloos tot eind juni bewaarbaar, doordat ze zeer lang kiemvrij blijven en daardoor haast geen vocht verliezen.

Het is al eind maart wanneer Van der Moere samen met teelt- en bewaaradviseur Leon Kramer van CZAV zijn fritesaardappelen van het ras Innovator controleert. Vlak onder de enige spaarzame tl-lamp die in de kleine gehuurde bewaarcel hangt, graven ze samen een zichtkuil van zo'n 50 centimeter diep. Elke knol die ze beetpakken onderwerpen ze driftig draaiend aan een grondige inspectie. Ze nemen samen een hand vol mee naar buiten om bij daglicht nog beter te kunnen beoordelen. En? Haast geen kiem te bekennen op een klein wit puntje na. Ze knippen vervolgens flink in elke knol en concluderen: keihard. De gunstige bewaarconditie

zet echter wel een streep door de afzetplanning van verwerker McCain die de fritesaardappelen eind maart al had willen ophalen. "De ademhaling van de Innovator is op een zeer laag pitje gebleven dankzij de toepassing van Crown MH. Daardoor zie je nu amper een kiem en zitten de knollen nog stevig in de schil. Een Innovator heeft bovendien snel last van inwendige kieming en daar blijf je na een behandeling met Crown MH mooi van gevrijwaard. Door die rustige aardappel zijn veel minder ventilatie-uren nodig. Heel erg mooi natuurlijk, want dat betekent dat de partij Innovator nauwelijks vocht en dus kilo's is kwijtgeraakt," zo ervaart de akkerbouwer. Deze situatie legt in alle opzichten het grote bewaardeel van Crown MH bloot. Van der Moere zou deze partij gemakkelijk tot ver in juni kunnen bewaren, evenals de partij Agria die hij in een andere cel heeft opgeslagen. Het goed en probleemloos lang bewaren van dit ras was voor de akkerbouwer drie jaar geleden de aanleiding

om te starten met de toepassing. Hij kende de werking al van het gebruik in de zaaiuien die hij al vele jaren teelt. Het waren enkele teelt- en bewaarperikelen en het advies van Leon Kramer die het zetje gaven om Crown MH ook in de Agria toe te passen. "Ik had in het jaar ervoor Agria afgeleverd met 5 procent drijvers in de partij. Oorzaak daarvan was doorwas in de teelt met als gevolg veel ventilatie-uren en dus veel vochtverlies tijdens de bewaring. Ze moesten daardoor ook te vroeg weg. Ik wilde geen herhaling hiervan. Agria teel ik vrij en daarvoor heb ik de garantie nodig ze op elk gunstig prijsmoment af te kunnen leveren, dus als het moet ook laat in het seizoen. Met Crown MH kan dat prima. Uiteraard moet je dan rekening houden met de optimale spuitomstandigheden. Het middel is tegenwoordig vloeibaar en verdeelt daarmee gemakkelijk en volledig in de tank, zonder schuimen. Dat is een belangrijk begin van een succesvolle bewaring" meent Van der Moere. 🏰

De teeltbegeleider Zeer content over kennis en ondersteuning

"Dat mag je eerst wel even melden, we zijn als teeltbegeleiders bij CZAV zeer content over de kennis en ondersteuning die we van Certis krijgen als het gaat om Crown MH", zegt Leon Kramer met nadruk. "Dat is voor ons net zo belangrijk dan het gegeven dat het middel nu in de gewenste vloeibare vorm verkrijgbaar is. Crown MH is een mooi product, maar je hebt er pas echt profijt van wanneer je hier op de juiste manier mee omgaat. Voor consumptieaardappelen ligt het optimale spuitmoment drie tot vijf weken voor doodspuiten of afsterven van het gewas. Pas Crown MH alleen toe als het loof nog vitaal is en bij groeizaam weer, adviseer ik altijd. We letten dan eveneens op de knolmaat. Aanvullende regel daarbij is dat 80 procent in doorsnee groter moet zijn dan 30 millimeter. Het middel stopt de celdeling, dus spuiten op te kleine aardappelen kost opbrengst. Wat

Dankzij de toepassing van Crown MH zien Leon Kramer (l) en Wim van der Moere amper een kiem en zitten de knollen nog stevig in de schil.

ik nog als tip kan meegeven: geef jezelf de tijd om het juiste tijdstip van toepassing te bepalen. Schat het moment van doodspuiten of afsterven tijdig in, trek daar een maand vanaf, duik vervolgens in het gewas, meet de knolmaat, raadpleeg de weerberichten en roep eventueel de teeltadviseur erbij. Na de toepassing zijn de voordelen een optelsom van diverse zaken. Zowel uien als aardappelen kiemen na toepassing van Crown

MH met de handrem erop. Je brengt rust in de bewaring. Je hoeft aardappelen vaak minder straf te gassen, soms helemaal niet. Nog weinig genoemd, maar wel belangrijk, is de opslagreductie van achtergebleven knollen na de oogst. Hiervan kiemt, afhankelijk van het ras, 40 tot 95 procent een jaar later niet meer wanneer Crown MH is toegepast. En niet te vergeten de harde knollen bij het uitschuren als gevolg van minder vochtverlies."

Knollen nog mooi stevig dankzij Crown MH

In een nette bewaarcel met buitenluchtkoeling heeft akkerbouwer en veehouder Otto Vollebregt uit Achthuizen een hele mooie partij fritesaardappelen achter de planken liggen. Het gaat om de opbrengst van 4 hectare Fontane die bestemd is voor fabrikant Aviko uit Steenderen. Alhoewel het al begin april is, zijn de knollen nog mooi stevig dankzij de kiemremmer Crown MH.

Bij een inspectie in de bewaarschuur is slechts sporadisch op een enkele aardappel een wit kiempje zichtbaar. Volgens Vollebregt is dit absoluut geen enkele reden tot zorg. Zijn product is namelijk met Crown MH behandeld. Dit heeft hij tijdens het groeiseizoen, na de bloei, op een goed groen gewas gespoten. Crown MH gaat dan in de plant naar de knollen en zorgt dan later voor de kiemrust in de bewaring, licht hij toe. Ook moet je volgens Vollebregt echt goed letten op de tijdsduur van spuiten tot loofddoding. Die behoort drie tot vijf weken te zijn. Het is wel van belang dat de celdeling in de knollen voorbij is op het moment van spuiten, anders heb je kans op minder opbrengst. Dus dat is wanneer de knollen minimaal 25 tot 30 millimeter in doorsnee zijn. Sinds vorig

jaar is MH in vloeibare vorm verkrijgbaar en Vollebregt is daar zeer content mee. "Bovendien heb je geen last van stof en het middel schuimt ook minder in de tank. En iedereen weet dat een vloeibaar middel zich veel sneller verdeelt in het water en dat je sneller een homogene spuitoplossing krijgt.

Tot juni kiemvrij

Om het optimale spuitmoment te bepalen, roept Vollebregt altijd even de hulp van teeltadviseur Jan van der Slik van Mol Agrocom uit Oude Tonge in. Dat doet hij eveneens wanneer na een paar maanden van bewaren de eerste witte kiempuntjes op de aardappelen zichtbaar zijn. Vollebregt weet na drie jaar ervaring dat hij dan nog niet onmiddellijk de partij hoeft te gassen. "Crown MH geeft een enorme kiemgroei- en vertraging. Zie ik wat kiemen, dan bel ik Jan en samen bepalen we wanneer we de eerste keer Gro-Stop Fog aan de aardappelen geven. Vollebregt bewaart zijn aardappelen altijd lang, meestal tot begin juni. "Veelal zijn twee aanvullende gasbeurten met een lang interval van zes weken voldoende om ze tot dat tijdstip te bewaren. Toen ik nog geen Crown MH gebruikte lukte me het niet altijd om ze zo lang te bewaren.

"Sinds ik Crown MH gebruik, blijven de aardappelen mooi hard tot het moment van aflevering", is de ervaring van Otto Vollebregt.

Dan begon ik al in december met gassen en dat minstens elke vier weken. Het was niet altijd mogelijk om ze daarmee tot juni kiemvrij te houden. Bovendien versleten de knollen eerder door (kiem) vochtverlies. Sinds ik Crown MH gebruik hebben de aardappelen daar geen last meer van en blijven ze mooi hard tot het moment van aflevering." 🏆

De adviseur

"Met Crown MH lever je een beter eindproduct af"

Teeltadviseur Jan van der Slik heeft in zijn werkzame periode bij Mol Agrocom uit Oude Tonge al vele jaren ervaring met maleïne hydrazide (MH) opgedaan, zowel in aardappelen als in uien. "Heel belangrijk in beide gewassen is het tijdstip van toediening. In aardappelen is dat 3 tot 5 weken voor het loofddoodmoment, en in uien als ze beginnen te strijken. In uien is het gebruik van MH al lang toegestaan en weten de telers en voorlichters wel hoe ze hiermee om moeten gaan. Bij aardappelen is dat nog wat lastiger", weet Van der Slik. "Als je Crown MH op het goede moment hebt toegediend verdient

je de investering volop terug. Je hoeft niet alleen minder te gassen, maar je levert ook een beter product af. Bovendien heeft het ook nog een belangrijke nevenwerking, namelijk de reductie van aardappelopslag. Bij Mol Agrocom hebben we al drie jaar achtereenvolgens een rassendemo gehad met veldjes behandelde en onbehandelde knollen waarvan we de opkomst bepalen. Van de behandelde knollen zie je dat 60 tot 95 procent niet opkomt, afhankelijk van het ras. Wat wel opkomt worden meestal zwakke en slappe planten die soms na een tijdje alsnog afsterven", weet Van der Slik uit ervaring.

"Een belangrijke nevenwerking van Crown MH is de reductie van aardappelopslag", weet Jan van der Slik.

“Wat telt is het resultaat”

Teeltadviseur Mario Riemens, werkzaam voor Van Overloop uit Aardenburg, heeft al ruim drie jaar ervaring met de toepassing van maleïne hydrazide (MH) in aardappelen. Telers in zijn werkgebied omarmen de nu als vloeibaar leverbare kiemremmer Crown MH in een scala aan aardappelrassen. “Wat telt is het resultaat en dat is de levering van een hoogkwalitatief eindproduct”, aldus Riemens.

In Zeeuws-Vlaanderen hebben akkerbouwers het gebruik van maleïne hydrazide (MH) in aardappelen al heel snel na de introductie in Nederland, nu alweer ruim vijf jaar geleden, opgepakt, vertelt Riemens. Niet alleen omdat ze de kiemremmer kennen van de goede werking in zaaiuien, maar zeker ook vanwege de al langere succesvolle praktijkervaringen van de Belgische collega's vlakbij. Zij weten al langer dat je met MH een hoogkwalitatief eindproduct kunt afleveren.

Het middel zorgt namelijk voor een lange kiemrust in de aardappel en daardoor verliezen ze minder vocht en blijven ze langer stevig en dus houdbaar. Ook is Crown MH een uitkomst voor rassen met een dunne en gevoelige schil, die daarvoor normaal gesproken snel last hebben van schilbrand na toepassing van Gro-Stop Ready bij inschuren, aldus de teeltadviseur. Na toepassing van Crown MH kun je de Gro-Stop Ready achterwege laten, en heb je dus geen last meer van schilbrand. Voorbeelden daarvan zijn de tafelaardappelrassen Mozart en Nicola, waarvan in Zeeuws-Vlaanderen een aardig areaal groeit.

Juiste moment van toepassing bepalen

Crown MH is ook een uitkomst voor rassen die snel last hebben van inwendige kieming, zoals bijvoorbeeld het fritesras Innovator dat eveneens veel telers in dit deel van Nederland verbouwen. Riemens, die al vele jaren werkzaam is in de regio, heeft al veel kennis met Crown

“Telers ervaren het als heel prettig dat de Crown MH sinds vorig jaar in vloeibare vorm leverbaar is”, krijgt Mario Riemens in de praktijk als een van de positieve reacties te horen.

MH opgedaan. “Bij ieder ras hoort een gebruiksaanwijzing. Wat je vooral moet leren is het juiste moment van toediening bepalen. Je mag niet te vroeg spuiten en ook niet te laat. De praktijk leert dat dit het beste is, als de toepassing tussen de 3 en 5 weken voor loofdood of afsterven gebeurt. Te vroeg spuiten doe je, wanneer de knollen of het loof nog met de celdeling bezig zijn. Bij nog actieve groei, vaak in de maand juli en tot de bloei, ben je zeker te vroeg. Dan spuiten zet de loofgroei stil. De celdeling in de knollen is voorbij wanneer de knollen 25 tot 30 millimeter groot zijn. Dat is rasafhankelijk. Maar bij toepassing 3 tot 5 weken voor loofdood of afsterven zijn de knollen in de meeste gevallen al ver voorbij dit stadium. Het is een goed moment om te spuiten aan het begin van de afrijpingsfase. Het lastigst, als het gaat om het juiste tijdstip van toepassing, zijn de rassen waarvan de loofgroei plotseling op zijn retour kan gaan.” Als voorbeeld noemt Riemens de Lady Claire en Innovator. Daarvan kan het loof bij

droge weersomstandigheden van het ene op het andere moment soms wel binnen drie weken volledig afsterven. Het is bij de genoemde rassen dus heel belangrijk om dat beginnende moment van afsterven tijdig te constateren. Voor de zekerheid is het dan beter rond de 5 weken voor loofdood de toepassing te plannen, om verrassingen te voorkomen. Wanneer de weersomstandigheden rondom de toepassing gunstig zijn, krijg je zonder problemen een prima kiemremmende werking in de bewaring, heeft Riemens meerdere jaren achtereen ervaren. Dien het toe bij groeizaam weer, spuit het liefst 's avonds en let op dat het nog minstens een nacht droog blijft, liefst nog langer, om het middel goed in het blad te laten trekken, luidt zijn advies. Telers ervaren het overigens als heel prettig dat de MH sinds vorig jaar in vloeibare vorm leverbaar is, voegt Riemens hier nog aan toe. Positieve reacties die hij te horen krijgt: Crown MH schenkt gemakkelijker, stuift niet bij het vullen van de tank en schuimt niet als je gaat roeren. 🏰

Blij dat MH nu in vloeibare vorm verkrijgbaar is

Poedermiddelen en spuitkorrels daar houdt Sikko Dubbelboer van akkerbouwbedrijf Dubbelboer-Jansen vof uit Zeewolde in Flevoland niet zo van. "Doserer is lastiger, want je moet altijd afwegen. Ook kost het altijd extra wachttijd, want die middelen moet je altijd goed roeren wil het netjes oplossen." Hij is dan ook blij dat MH vanaf nu in vloeibare vorm verkrijgbaar is.

Op 88 hectare relatief zware kleigrond van 45 tot 50 afslibbaar teelt akkerbouwer Dubbelboer in een 1 op 4 rotatie fritesaardappelen. Een geschikt ras om op deze zware poldergrond te telen is de Innovator. Maar dat is niet de hoofdreden van deze rassenkeuze. "Mij gaat het er vooral om aaltjes aan te pakken, in dit geval de biotypen DE. Na een rondje teelt zijn over twee jaar alle kavels helemaal schoon." Dubbelboer levert de Innovator af aan Aviko, de helft op vast contract, een kwart op klikcontract en een kwart vrij.

Laag te dik voor poeder

Tot twee jaar terug behandelde Dubbelboer alle aardappelen nog met chloorprofam kiemremmingspoeder bij het inschuren. "Dat gaat best goed, als je de aardappelen maar rondom goed kunt behandelen. Sinds twee jaar laten we de aardappelen echter rooien met een vierrijer. Dan gaat het inschuren sneller en constanter. De laag aardappelen op de band is echter te dik om ze optimaal met poeder te behandelen. Bovendien is het ras Innovator schilbrandgevoelig. In overleg met Aviko is daarom besloten om ze met MH te behandelen. Dat hebben we afgelopen jaar voor het eerst gedaan en met goed resultaat. Jorik Dijksterhuis, vertegenwoordiger bij Agri-firm, heeft ons daar professioneel bij geholpen. We hebben gespoten bij groeizaam weer op het adviesmoment, ongeveer 5 weken voor loofdoding. Vanaf november zijn

"Mede dankzij de inzet van MH hebben we de maximale kwaliteitsbonus gekregen", laat Sikko Dubbelboer tevreden weten.

we begonnen met gassen, elke tien dagen een heel klein beetje Gro-Stop Innovator.

Elk kiempje, hoe klein ook, is vochtverlies

Ik weet dat je best even kunt wachten met gassen als de eerste kiempjes zichtbaar zijn, maar ik redeneer altijd: elk kiempje, hoe klein ook, is vochtverlies. Bovendien willen we de aardappelen, als het moet, tot eind mei kunnen bewaren. Dit jaar zijn ze eind april al weggegaan. We leveren altijd alle aardappelen in één week af, contract en vrij. Over het eindresultaat zijn we heel tevreden.

Mede dankzij de inzet van MH hebben we de maximale kwaliteitsbonus gekregen. Het is alleen jammer dat dit jaar de vrije prijs zo slecht was. Dit jaar passen we het zeker weer toe. Ik ben blij dat een middel als MH vanaf nu in schenkbaar vorm verkrijgbaar is. Doserer is nu een stuk eenvoudiger, want spuitkorrels moet je altijd afwegen. Ook kost het altijd extra wachttijd, want die poeder- en spuitkorrels moet je altijd goed roeren wil het netjes oplossen." Liever werkt hij daarom met vloeibare middelen. Hij is dan ook erg blij met de komst van Crown MH.

“We zijn helemaal om: MH werkt goed”

Eerst zien, dan geloven. Dat is toch wel de doorsnee mentaliteit van de nuchtere Noord-Hollandse chipsaardappeltelers uit Wieringerwerf en omgeving. Nu ze het echter eenmaal gezien hebben, geloven ze ook met volle overtuiging. “We zijn helemaal om”, moet Gert Pons beamen. “MH werkt goed. De knollen verliezen minder vocht en blijven daardoor langer hard.”

Gert Pons behoort tot de selecte groep van akkerbouwers in Noord-Holland die al jarenlang met volle tevredenheid chipsaardappelen teelt voor verwerker Frito Lay, onderdeel van het wereldvoedingsconcern PepsiCo. Op de 100 hectare land die Pons in eigendom heeft, is een kwart van het areaal ingericht voor deze teelt. Dit jaar huurt hij er nog 16 hectare extra aardappelland bij, samen met collega Gerard Nieuwenhuijse. De rassen die Pons teelt zijn voornamelijk de VR808 en daarnaast nog de Arsenal en ook A3, een nieuw chipsras dat nog onder nummer ligt.

Juiste spuitijdstip geeft beste resultaat

Tot vorig jaar behandelden de akkerbouwer en zijn collega's de 'chippers' nog steevast met Gro-Stop Ready bij inschuren. Wel hadden ze op kleine schaal wat proeven met de kiemremmer MH uitgezet in nauwe samenwerking met hun afnemer Frito Lay. De resultaten hiervan

waren positief, zodat ze vorig jaar gezamenlijk besloten om het op praktijkschaal in te zetten. “Ook wel op aandringen van Frito Lay, want die wil graag van de schilbrand af”, glimlacht Pons. Het was nog allemaal even aftasten. Bijvoorbeeld het juiste moment van spuiten. Heel belangrijker is het om te spuiten als de planten de actieve stof goed kunnen opnemen, dus bij groeizaam weer. Is het bijvoorbeeld te droog, stel dan gerust de bespuiting uit. Dat is wat we afgelopen jaar hebben geleerd. Het beste spuitijdstip geeft het beste resultaat, zo zagen we met z'n allen. Ook al zaten we niet allemaal op het meest ideale tijdstip, de behandeling is wel overal geslaagd.”

Vloeibaar werkt altijd gemakkelijker

Ik heb de VR808 in twee termijnen geleverd. De eerste 800 ton in april. Die heb ik nog één keer gegast, voor de zekerheid, omdat ik nog twijfelde. Dat had niet gehoeven, volgend jaar doe ik dat niet bij de vroege levering. De 600 ton voor de late levering, die pas 10 juli weg gaat en in de mechanische koeling ligt, heb ik bij inschuren ook nog met Gro-Stop Ready behandeld. Ook dat was achteraf niet nodig geweest. Er zit nu wat schilbrand op, maar gelukkig blijft het binnen de norm. Volgend jaar hoeft er na MH geen Gro-Stop meer op. De knollen blijven veel langer stevig. Dit komt volgens mij niet alleen door

“Schrijf maar op: we gaan er dit jaar gewoon mee door”, reageert Gert Pons enthousiast op de ervaringen met MH.

de vertraagde kieming, maar ook door het ontbreken van schilbrand. Op de ingebrande plekken verliest de knol ook vocht. Dus schrijf maar op: we gaan er dit jaar gewoon mee door. Dat het nu als vloeibaar middel verkrijgbaar is, is mooi meegenomen. Vloeibaar werkt altijd gemakkelijker.” 🏆

De agronoom

Met MH blijven knollen langer hard

In Nederland waren de telers eerst een tijdje terughoudend als het gaat om het gebruik van maleïne hydrazide, is de ervaring van Arno From, agronoom bij het voedingsconcern PepsiCo Nederland bv. “Als verwerker van chipsaardappelen in heel Europa hebben we in andere landen echter al heel wat jaren goede ervaring met MH. Vooral in Frankrijk, waar 90 procent van de aardappelen, veel VR808 maar ook Lady Claire, al standaard deze behandeling krijgt. We zien vooral minder problemen met schilbrand. De aardappelen gedragen zich rustiger in de cel en de knollen blijven ook langer hard. Om onze telers in Noord-Holland ook te overtuigen van de goede

werking, hebben we de afgelopen jaren eerst wat proeven uitgevoerd. In 2014 zijn we serieus aan de slag gegaan door MH toe te passen in het veel geteelde ras VR 808. Dat is met succes verlopen. Hierbij hebben we nauw en prettig samengewerkt met Fokke Smit van Certis. Vooral als het gaat om het juiste spuitijdstip, want dat is altijd weer een uitdaging voor veel telers. Toch is het minder spannend dan het lijkt. Belangrijk om te onthouden is dat je niet onder droge en stressvolle gewasomstandigheden moet spuiten. Schiet zelf ook niet in de stress, maar wacht geduldig tot het groeizaam weer is. Een paar dagen uitstel is niet erg.”

Alleen eersteklas uien met een goede dosering MH

Kwaliteit staat voorop bij de maatschap Vermue uit Groningse Kloosterburen. Of het nu gaat om de teelt van zaaiuien, suikerbieten of hoogwaardig S-klasse pootgoed met stamselectie, alleen de allerbeste verzorging telt. Daarom is mede-eigenaar Koos Vermue ook best kieskeurig als het gaat om middelenkeuze. Eersteklas bewaaruien krijg je volgens hem dan ook alleen met een goede dosering maleïnehydrazide (MH).

Ooit was één van de bedrijven die het 85 hectare tellende akkerbouwbedrijf van de maatschap Vermue telt, bekend als proefbedrijf de Tammingaheerd. Zeer geschikt voor het uittesten van diverse gewassen vanwege de lichte en makkelijk bewerkbare zavelgrond, met een afslibbaarheid tussen 12 en 25 procent. De familie Vermue heeft na de overname in de jaren 70 van de vorige eeuw het altijd als een uitdaging gezien om de kwaliteit van de grond verder te verbeteren. Dat is volgens Koos Vermue ook hard nodig wil je hier in een 1 op 3 rotatie 26 hectare S-klasse Spunta aardappelen en 7 hectare 1e klas Summit bewaaruien op kunnen blijven telen. Zo zijn steevast een aantal ingrijpende maatregelen nodig om de grond AM-vrij te houden, zoals de teelt van

vanggewas en aaltjesresistente groenbemesters. Ook extra kalkbemestingen zijn nodig om het van nature lage gehalte aan calcium op peil te brengen. Daarnaast wordt groencompost aangewend.

Vloeibaar veel gemakkelijker te doseren

Als het gaat om middelenkeuze gaat Vermue eveneens niet over een nacht ijs. Neem bijvoorbeeld de zaaiuien. "Wij telen dit gewas, net als de meeste akkerbouwers hier in Groningen, nog maar een jaar of tien." Om mee te kunnen tellen in een markt, die zich van oudsher concentreert in de provincies Zeeland en de Flevopolders, is het volgens Vermue belangrijk om topkwaliteit te leveren. De bodem is daarvoor al heel geschikt, maar daarmee red je het niet alleen. Om in het noorden bewaaruien voor een goede prijs af te kunnen zetten, is het volgens Vermue bovenal een must om de uien spruitvrij te kunnen bewaren. "Wij spuiten dan ook al vanaf het eerste jaar van de teelt met MH." Belangrijk bij deze bespuiting is volgens hem het tijdstip van toediening, wil het middel optimaal werken. "Wanneer de eerste uien beginnen te strijken, dan is het echt tijd om te spuiten." Vermue heeft tot nu toe mooie uien uit de eigen

"Het liefst werken we met vloeibare middelen. Die zijn veel gemakkelijker te doseren", reageert Koos Vermue positief op de komst van Crown MH.

bewaring kunnen afleveren en is ervan overtuigd het middel de komende jaren wederom te gebruiken. Zeker nu hij weet dat er een vloeibare variant van het middel op de markt is gekomen, namelijk Crown MH. "Alle spuitwerk doen we zelf op het bedrijf. Het liefst werken we dan met vloeibare middelen. Die zijn veel gemakkelijker te doseren dan spuitkorrels en poeders." 🏰

De adviseur

"Vloeibare MH is een goede doorontwikkeling"

"Onze eerste jaren praktijkervaring met MH in aardappelen zijn positief. Meerdere rassen hebben er baat bij. De kiemremming is goed. Bij lange bewaring blijven de knollen over het algemeen steviger dan na een behandeling met chloorprofam bij inschuren", signaleert Jorik Dijksterhuis, vertegenwoordiger bij Agrifirm Plant. "De meeste ervaringen in zijn werkgebied zijn er tot nu toe met het ras Innovator. Dit vanwege de extra gevoeligheid voor schilbrand. Steeds meer telers behandelen ook rassen als Fontane, Challenger, Ramos en Agria. Belangrijkste reden hierbij is dat ze geen chloorprofam meer willen toepassen bij het inschuren. Bij de toediening met de doseerapparatuur kan storing optreden.

Dan zijn delen van de ingeschuorde aardappelen niet of onvoldoende behandeld. Wat onze ervaring met de spruitremmer in bewaaruien betreft, kan ik eigenlijk alleen maar zeggen: we kunnen niet zonder. Dat het nu ook vloeibaar verkrijgbaar is, is een goede doorontwikkeling. Voor een goed slagen van een MH-behandeling is het wel belangrijk om bij hoge luchtvochtigheid en op tijd te spuiten. Op tijd, dat is wanneer 10 procent van het gewas is gestreken. Sommige telers wachten te lang. Afgelopen jaar zag je ook dat percelen binnen twee tot drie dagen volledig kunnen strijken. De pijpen moeten nog vitaal zijn als je het middel spuit. Het is namelijk één van de belangrijkste bespuitingen in het teeltseizoen van uien."

MH hoort erbij, al zolang de spruitremmer bestaat

Al generaties lang teelt de Zeeuwse familie Op 't Hof uit Sirjansland zaaiuien. Ook de broers Jaap Jan en Izaak houden deze traditie al weer jarenlang in ere. Dat ze het al zo lang volhouden, heeft zowel te maken met ervaring als het beperken van risico's. Zo zorgen ze altijd voor spreiding van de verkoop en inzet van middelen die 100 procent werken. MH hoort daar bij, al zolang de spruitremmer bestaat, laat Jaap Jan tevreden weten.

Jaap Jan op 't Hof weet niet anders of zijn vader en opa teelden al uien. Net zoals op zoveel andere Zeeuwse akkerbouwbedrijven maakt het gewas al decennia lang onderdeel uit van het bouwplan. Klimaat en bodem zijn uitstekend geschikt voor de teelt en ook de aanwezigheid van handel en verwerking speelt een belangrijke rol. Op de in totaal 140 hectare die de broers rondom Sirjansland in beheer hebben is 15 hectare ingeruimd voor de teelt van zaaiuien. De oogst van een kwart van dit areaal, dit jaar het ras Julia, verkopen ze altijd direct af land, vertelt Op 't Hof. Dit gaat veelal direct weg voor consumptie, dus die behandelen ze niet met de spruitremmer. De overige 11,25 hectare, die dit jaar is ingevuld met het ras Centro, krijgt dus wel een behandeling met het middel. Om de kwaliteit in de bewaring

op peil te houden, is het van groot belang dat de spuit de gehele bewaarperiode in rust blijft. Ook van de 200 ton die ze meestal tot december bewaren in een oudere schuur. De helft van het areaal bewaren de gebroeders zo lang mogelijk. Als het kan tot eind mei, ook afhankelijk van de marktprijs, want de handel is vrij. Niet spuiten is voor bewaaruien geen optie. "Dat hebben we zelf een keer ondervonden bij een maar half behandeld perceel. De partij onbehandelde uien lag nog maar net in de cel of ze begon al te schieten", weet Op 't Hof zich nog te herinneren.

Eindelijk een vloeibaar middel

Heel belangrijk bij het gebruik van MH is dat je het onder de meest optimale omstandigheden spuit, vertelt Op 't Hof. "Wij raadplegen daarbij altijd het adviesprogramma GEWIS, dat rekening houdt met de juiste weersomstandigheden. De temperatuur moet voldoende hoog zijn, evenals de luchtvochtigheid. Verder is het belangrijk dat het na het spuiten minstens tien uur droog is, zodat de planten al het middel op kunnen nemen. Het gewasstadium speelt ook een rol bij de keuze van het spuittijdstip. We spuiten altijd net voordat het blad gaat strijken en de bolnekverhouding 1 staat tot 3 is. Wat we vaak doen om het goede spuitmoment te bepalen is met de

Heel belangrijk bij het gebruik van MH is dat je het onder de meest optimale omstandigheden spuit, vertelt Jaap-Jan op 't Hof.

hand over het blad strijken. Veert het terug, dan is het nog te vroeg, buigt het makkelijk om, dan is het tijd om te behandelen." Een bespuiting combineren de Zeeuwse akkerbouwers altijd met een uitvloeier. Op 't Hof is blij dat MH dit jaar eindelijk als vloeibaar middel verkrijgbaar is. "Vloeibare middelen doseren en mengen veel gemakkelijker dan spuitkorrels", is zijn ervaring. 👑

CROWN[®] MH Voor kiem- en spruitremming in aardappelen en uien

Vloeibaar geeft gebruiksgemak!

www.crownmh.nl